

Олександр Найдьонов

МЕТАФІЗИКА – ВАЖЛИВА СКЛАДОВА ВИЩОЇ ОСВІТИ

Метафізика – наука про філософський смисл буття. Це теорія про найзагальніші основи буття, про смисл життя та походження людини, що виражається загальними поняттями, які не виводяться безпосередньо з досвіду. Ці поняття відображають «невидимі» для простого ока речі, з яких народжується проявлений світ. Подібний підхід можна знайти в Біблії. Смеслом буття, вінцем творіння, за Біблією, постає «богоподібна» людина – «іскра Бога». У радянському суспільстві, де войовничий атеїзм та матеріалізм були державною доктриною, метафізику не шанували.

З метою з'ясувати глибинний зміст терміна марксистські філософи (у першу чергу Ленін) метафізику стали трактувати як «метод пізнання, протилежний діалектиці». Метафізику Ленін протиставляє матеріалістичній діалектиці, щоб відвести людей від роздумів про «Богосферу», про духовний смисл людського буття.

Багатьом людям, що пройшли підготовку у радянській атеїстичній вищій школі, нелегко сприймати речі, що не доступні людським чуттям і можуть бути осягнутими лише її розумом. Однак залучення до навчального процесу вчення про надчуттєві речі – метафізики – стає все більш очевидним. Важливо відновити розуміння метафізики як «культури розуму» (І. Кант) [1] та перейти до гегелівського розуміння діалектики [2]. Це передбачає відмову від спрощеного та огрубленого розуміння Ленінім діалектики як науки про «боротьбу протилежностей», доведена до знищення одних елементів системи іншими елементами. Метафізика і діалектика Гегеля є важливим чинником приведення світогляду й культури мислення українців до нормального стану.

Література:

1. Кант І. Критика чистого розуму / Кант Іммануїл ; пер. з нім. та примітки І. Бурковського. – Київ : Юніверс, 2000. – 504 с.
2. Гегель. Наука логіки / Гегель. – Москва : Мысль, 1999. – 1072 с.